

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

*Матеріали Всеукраїнської
науково-практичної конференції
м. Київ, МАУП, 27 жовтня 2006 р.*

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2008

ББК 63.3(4УКР)я43
С76

Відповідальний редактор *В. М. Чирков*
(видання здійснене в рамках проекту
“Наукові праці МАУП”)

Становлення і розвиток української державності: Матеріали Всеукр.
С76 наук.-практ. конф., Київ, МАУП, 27 жовт. 2006 р. — К.: ДП «Вид. дім
«Персонал», 2008. — 408 с.: іл. — Бібліогр. в кінці статей.

ISBN 978-966-608-972-7

У пропонованому збірнику подано статті учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої найважливішій проблемі сьогодення — становленню України як держави. Розглядається формування державності в Україні у різні періоди історії та в різних аспектах.

Для науковців і державних службовців, політиків і політологів, викладачів і студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і суспільства.

ББК 63.3(4УКР)я43

ISBN 978-966-608-972-7

© Міжрегіональна Академія управління
персоналом (МАУП), 2008
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2008

ЗМІСТ

Щокін Г. В. <i>Вітальне слово</i>	6	Утвенко В. В. <i>Фіскальна політика Гетьманату за правління Кирила Розумовського</i>	73
Головатий М. Ф. <i>Етнічна ідентифікація українства: чому вона потрібна</i>	7	Омельчук В. В. <i>Механізм інтеграції національних меншин та їх особливості</i>	79
Яременко В. В. <i>Розмисел з примруженим оком про українську державну залежну незалежність або незалежну залежність</i>	15	Вознюк П. Ф. <i>Іноземний геополітичний лобізм в Україні</i>	91
Шилов Ю. О. <i>Найперша у світі державність і походження українського козацтва</i>	21	Пиріг П. В. <i>До питання про становлення Української державності під час визвольної війни українського народу середини XVII ст.</i>	100
Прилуцький Р. Б. <i>Про роль права у становленні української державності</i>	37	Омельчук В. В., Омельчук М. В. <i>Державна політика Гетьманату щодо інституційного забезпечення судової реформи 1760–1763 років</i>	110
Сацький П. В. <i>Економічна частина договорів, підписаних у Брест-Литовську, і статус Української Народної Республіки як держави на міжнародній арені</i>	48	Доманський В. А. <i>Щодо захисту Української держави і суспільства від катаклізмів та надзвичайних ситуацій (організаційно-правовий аспект)</i>	118
Мищак І. М. <i>Механізми державного підпорядкування і радянізації Західної України в 1939–1941 рр.: політико-правовий аспект</i>	56	Наумов В. Л. <i>Права людини у контексті конституційних засад інформаційних відносин в Україні</i>	121
Тимофієнко Л. П. <i>Актуальні проблеми управління інтелектуальною власністю в контексті приєднання України до СОТ</i>	63	Солдатенко В. В. <i>Інвестиційно-інноваційна модель — шляд до зростання економіки України</i>	126
Бадунь Г., Марценюк Н., Славінський А. <i>Політична опозиція в Україні після президентських виборів 2004 року: від інаугурації Президента України Віктора Ющенка до відставки уряду Юлії Тимошенко</i>	66	Базась М. Ф., Левочко М. Т. <i>Особливості взаємодії моделі і моделювання в економічній освіті</i> ..	134
		Малютін І. А. <i>Провідна роль держави у превалюванні моральних принципів у праві</i>	138
		Данішевський Г. В. <i>Ринкові відносини і національні інтереси</i>	142

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ В КОНТЕКСТІ ПРИЄДНАННЯ УКРАЇНИ ДО СОТ

Становлення і розвиток української державності, с. 63–65

1. Проблема управління правами інтелектуальної власності, особливо на колективній основі, є надзвичайно актуальною на сучасному етапі становлення суспільства у зв'язку з бурхливим розвитком інформаційних технологій та Інтернету, а також з непослідовністю українського законодавства щодо регулювання цього процесу та ігнорування цього інституту з боку користувачів. На цю проблему звертали увагу багато дослідників [1–3; 6; 7].

Основні ознаки управління на колективній основі:

- 1) повноваження на колективній основі базуються на договорах з авторами та іншими суб'єктами авторського права і суміжних прав, укладеними в письмовій формі. Вони визначають право на передавання будь-яким особам невиключних прав за використання об'єктів інтелектуальної власності будь-яким способом і досягнення згоди між сторонами договору відносно всіх суттєвих ознак договору про передавання прав на використання;
- 2) виключається можливість використання безпосередньо організаціями колективного уп-

равління будь-яким чином об'єктів авторського права та суміжних прав, які їм доручені для управління;

- 3) передбачається право цих організацій на резервування на своєму рахунку суми несплаченої винагороди з наступним використанням її згідно з чинним законодавством;
- 4) передбачається право загальних зборів членів організації виносити рішення, які стосуються договорів управління правами суб'єктів права;
- 5) не виключається право управління майновими правами осіб, які не передавали цих повноважень.

Таким чином, основна відмінність організацій колективного управління від інших організацій-повірених полягає в наступному. Договори з управління майновими правами є фактично тристоронніми: “суб'єкт права — дирекція — уповноважений колективний орган”. Останній визначає розмір утриманих на користь організації винагород, які використовуються на покриття витрат дирекції, пов'язаних зі збиранням і розподілом винагороди. Цей орган затверджує єдину форму договору про колектив-

не управління (договір-приєднання), в якому суб'єкт права визначається відносно території дії договору, видів майнових прав, які передаються в колективне управління, а також ставки роялті, структури апарату та ін. Фактично це фактор громадської довіри відносно цих організацій, які ведуть справу від імені осіб, які є суб'єктами та мають відношення до майнових прав.

2. У світі, який в новому тисячолітті діє в режимі он-лайн, управління правами набуває нового значення. Твори, які охороняються у наш час, перетворюються в цифрову форму, стискаються, завантажуються, перевантажуються, копіюються та поширюються через Інтернет в будь-яке місце земної кулі, в будь-який час. Ці можливості постійно зростають, що дає змогу забезпечити масове зберігання та доставку інтелектуального продукту або його частини. Тому багато організацій колективного управління розробили системи для надання в режимі он-лайн інформації, пов'язаної з ліцензуванням об'єктів права інтелектуальної власності, контролем за використанням, збиранням і розподілом винагороди за різні категорії творів у цифровому середовищі. Прикладом такої цифрової інформаційної системи управління та збирання ліцензійних платежів на розрахунково-кліринговій основі є розроблені нами система комерціалізації послуг через комунікаційну мережу і система електронної торгівлі нематеріальними активами та інноваційними продуктами через мережу Інтернет [4; 5]. Ці цифрові інформаційні системи, які залежать від розробки та використання унікальних систем оцифровки і кодів, що нанесені, наприклад, на такі цифрові носії, як компакт-диски і плівки, дають можливість ідентифікувати твори, а та-

кож надати іншу відповідну інформацію. Належна правова охорона потрібна для того, щоб запобігти діям, спрямованим на обхід технічних засобів охорони, а також забезпечити протидію вилученню та зміни будь-яких елементів системи цифрової інформації.

3. Прийняті у 1996 р. Договори ВОІВ (Всесвітньої організації інтелектуальної власності) щодо обсягів правової охорони об'єктів інтелектуальної власності в цифровому середовищі (авторське право, виконання і фонограми) визначили пріоритет міжнародних конвенцій з авторського права та ввели цілу низку виключних прав розповсюдження, право прокату, право повідомлення твору для загального відома, а також право робити звукове виконання доступним.

Ці права “надання доступу” забезпечують всі повідомлення творів або виконання “за вимогою”, яке в даний час підлягає дозволу з боку правовласника. Вдосконалення правової охорони, яка надається Римською конвенцією із суміжних прав, шляхом надання виконавцям і виробникам фонограм “виключного права дозволяти пряме або непряме відтворення своїх виконань, зафіксованих у фонограмах в будь-якій формі” відбулося шляхом досягнення консенсусу відносно формулювання можливого обмеження.

У контексті приєднання України до СОТ в цьому аспекті є важливою позиція, яку застосувала Арбітражна комісія СОТ щодо нових прав у цифровому середовищі: “Ми вважаємо, що виключення або обмеження виключного права в національному законодавстві піднімається до рівня конфлікту з нормальною експлуатацією твору, якщо форми використання, які в принципі обіймаються цим

правом, але звільняються від необхідності виконувати його по даному виключенню або обмеженню, вступають в економічну конкуренцію з тими способами, які правовласники зазвичай мають з цього права на твір, і тим самим значно обмежують їх комерційні доходи. Ми виходимо з того, що ЄС ставило акцент на потенційному впливі виключення на ринку в даний момент часу за умови, що саме потенційний ефект визначає ринкові умови”.

Література

1. *Коллективное управление авторским правом и смежными правами.* — Женева: ВОИС, 1990.
2. *Оніщук М. В., Тимофієнко Л. П.* Проблеми вдосконалення колективного

управління авторськими правами // *Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії і практики.* — К., Ін-т держави і права НАНУ, 2002.

3. *Оніщук М. В., Тимофієнко Л. П.* Право інтелектуальної власності в умовах СОТ: Матеріали V Міжнар. наук.-практ. семінару. — К.: АПТ, 2004.
4. *Патент України на винахід* № 67710 за заявкою № 20031213336, кл. G06F 17/60.
5. *Патент України на винахід* № 68320 за заявкою № 20031212944, кл. G06F 17/60, G06F 17/18.
6. *Тимофієнко Л. П.* Управління авторськими правами // *Інтелектуальна власність.* — 1999. — № 9.
7. *Тимофієнко Л. П.* Колективне управління правами інтелектуальної власності в перехідному суспільстві: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. — К.: МАУП, 1999.